

Toekomstperspectief voor de sector staal en staalconservering Stuurgroep PSIBouw O210 Professionaliseren Staalconserveren

Contactpersoon

A. Heutink/S. Bancken/M v/d Knaap

Datum

November 2007

Ons kenmerk

SCON-2007-526-TCE

Onderwerp

Concept: Toekomstperspectief sector staal
en staalconservering

Doorkiesnummer

06-53365505

Bijlagen

6

Met medewerking van

A.B. Broeders

E.J. Meeuwsen

Inleiding

In 2006 is er het project 'Professionalisering Staalconserveren' opgestart in opdracht van PSIBouw en diverse Brancheorganisaties. Dit project wordt aangestuurd door een stuurgroep die de opdracht heeft gekregen om de sector staal- en staalconserveren te professionaliseren. In dit toekomstperspectief wordt nader ingegaan op hoe dit bereikt kan worden.

Het perspectief heeft een horizon van 10 jaar waarin de noodzakelijke en gewenste vernieuwingen in de sector staal en staalconserveren op gang komen.

De vernieuwingen moeten leiden tot een cultuuromslag naar een transparante, innovatieve en een marktgerichte sector. De sector onderschrijft hiermee de doelstellingen van de vernieuwingsakkoorden tussen de Regieraad Bouw en de verschillende brancheorganisaties.

Dit perspectief beschrijft het streefbeeld over 10 jaar ten opzichte van de huidige situatie en gaat nader in op hoe dit kan worden bereikt. Dit perspectief wordt beschreven op strategisch/tactisch niveau en dient leidend te zijn voor projectresultaten op operationeel niveau. Als basis voor dit perspectief zijn diverse projectresultaten als input gebruikt. Specifiek kunnen worden genoemd de uitkomsten van de dialoogsessie op 15 maart 2007, het kennisplatform en aanbevelingen uit het onderzoek naar het innovatiesysteem.

Dit toekomstperspectief is een condensatie van de samenwerking in het project en vormt de basis voor de samenwerking en professionalisering van de stakeholders in de sector. De ambitieuze doch haalbare streefwaarden kunnen in 2018 bereikt zijn. Dit perspectief biedt tevens het draagvlak voor de samenwerking en verdere opbouw van de onderlinge verhoudingen en noodzakelijke vertrouwen in de komende 5 jaar. Dit perspectief is uitgangspunt voor een op te richten kennisplatform welke de veranderingen begeleidt, evalueert en aanbevelingen doet voor verdere verbetering.

Stakeholders

De stakeholders in de sector zijn: de brancheorganisaties, SVMB, VVVF, BMS, OGOS, de staalproductiebedrijven en kennisinfrastructuur zoals platform IR bureaus, Technische Universiteiten, en onderzoeksinstituten, welke onderdeel uitmaken van het kennisplatform en de productieketen in de sector.

Ten aanzien van de stakeholders is het de bedoeling van dit toekomstperspectief dat dit leidt tot een op te stellen samenwerkingsovereenkomst. De stakeholders committeren zich hiermee aan dit perspectief.

Huidige situatie

De onderlinge verhoudingen en het gemis aan vertrouwen zijn obstakels voor een gezamenlijke en duurzame toekomst voor de sector als geheel. Dit uit zich in onvoldoende samenwerking, arbitrages, het vermijden van risico's, miscommunicatie waardoor een soort van lock-in situatie is ontstaan waarbij niet of nauwelijks meer veranderingen mogelijk zijn.

De huidige wijze van contractvorming past niet in de toekomstvisie van een dynamische en innovatieve manier van de uitvoering van staalconservering en het produceren van een staalconstructie en leidt tot een ongewenste verdeling van verantwoordelijkheden. Het ontbreekt aan een passende set van technische contracteisen, welke meer concurrentie op basis van duurzaamheid en kwaliteit mogelijk maakt. Integratie van kennis in de keten is nog onvoldoende gestructureerd om gerichte professionalisering van de sector. Het ontbreekt aan een totaal afwegingskader waarin gebruikerseisen vertaald worden naar meetbare parameters op basis waarvan kwaliteit kan worden gewogen in het aanbestedingsproces.

De huidige wijze van contracteren laat te weinig ruimte aan innovatie door te veel in detail voor te schrijven. De specificaties zijn te divers en werken inefficiëntie in de hand. De conserveringsproducten hebben een maximale theoretische levensduur van 15 jaar volgens bestaande normering (ISO 12944). De conserveringsproducten bevatten een groot aantal componenten welke vanuit milieu en arbo oogpunt ongewenst zijn. Wetgeving in de sector is er dan ook op gericht striktere eisen te stellen.

Het ontbreekt aan lange termijn ontwikkelingsdoelstellingen voor duurzaamheid (laagste prijs over de levenscyclus, incl. milieubelasting, beschikbaarheid, betrouwbaarheid en veiligheid etc) aan conserveringssystemen en een inbedding hiervan in het economisch denken. Onderhoud en het proces van nieuwbouw worden niet integraal benaderd; er wordt niet ontworpen met als integraal doel verlaging van de onderhoudskosten. De duurzaamheid van een aangebracht conserveringssysteem is afhankelijk van de kwaliteit van het conserveringsproduct en het fysieke ontwerp van de te conserveren constructie, de voorbereiding en het aanbrengproces.

De opdrachtgever zal in de toekomst minder procescontrole toepassen en zich meer richten op de prestatie. Dit maakt een beheerst proces niet minder belangrijk. Het ontbreekt momenteel aan eisen aan ontwerp, voorbereiding en aanbestedingsproces afgestemd op de nieuwe contractvormen.

Kennis van de uitvoering en basiskennis zijn gefragmenteerd. Het ontbreekt aan een platform waarin betrokken partijen op brancheniveau kennis met elkaar delen. Vernieuwingen vragen om andersoortige kennis zoals life-cycle-cost en inkoopkennis bij de marktpartijen. Wetenschap en praktijk sluiten niet naadloos aan. De aanwezige kennis is versnipperd aanwezig. Bestaande opleidingen sluiten onvoldoende aan bij de praktijk en leerervaringen worden te laat ingebracht.

Vanuit het institutionele kader wordt de druk op de sector sterk verhoogd, dit vraagt om een proactieve houding, vernieuwing van producten, processen, inkoop, samenwerking, en kennis opbouw in de keten. De sector ondervindt in toenemende mate meer concurrentie van andere technologieën zoals betontechnologie. Concurrentie vindt plaats in termen van beschikbaarheid, veiligheid, lagere kosten over de levensduur, milieubelasting.

Toekomstperspectief

Het toekomstperspectief op de sector wordt beschreven aan de hand van vijf aspecten nl: Cultuur, duurzaamheid, transparantie en innovatie & kennis.

Cultuur

De stakeholders vinden het belangrijk dat er continu gewerkt wordt aan een basis van vertrouwen en een proactieve houding in de dagelijkse praktijk in projecten als mede in de samenwerkingsprojecten waarin de stakeholders bij elkaar aan tafel zitten. Zij zullen dit waarborgen door dit 2 jaarlijks te monitoren, te evalueren en voorstellen voor verbeteringen doen aan hun achterban.

Duurzaamheid

Met duurzaamheid wordt hier economische, sociale en ecologische aspecten bedoeld welke een relatie hebben met producten, processen, ontwerpen en diensten in de sector. Daarnaast heeft het betrekking op de aspecten van maatschappelijk verantwoord ondernemen.

De economische aspecten zijn voornamelijk gericht op hogere beschikbaarheid, lagere life-cycle-cost en een betere concurrentiepositie van de sector.

De sociale aspecten richten zich op aspecten als; veiligheid op de bouwplaats, blootstelling, geluidsoverlast en bereikbaarheid voor de omgeving en esthetica.

De ecologische aspecten richten zich op terugdringen van de milieubelasting naar alle milieu compartimenten lucht, water en bodem.

De stakeholders streven naar een anticiperende houding ten aanzien van voorbereiding van wet- en regelgeving. De sector volgt niet alleen de wet maar streeft naar meer toegevoegde waarde!

Transparantie

Transparantie in de sector richt zich op eenduidige toegankelijke informatie over duurzaamheid van het eindresultaat en over het selectieproces tijdens aanbestedingstrajecten van conserverings projecten. De informatie is toegankelijk door evaluatie van uitgevoerde projecten. Ervaringen worden gedeeld geëvalueerd en leiden tot verbeteringen in standaarddocumenten en richtlijnen op sectorniveau. Deze moet leiden tot structurele verbeteringen in de sector en kennisaccumulatie. Als voorbeeld voor de kortere termijn wordt genoemd de ervaringen met toepassing van project evaluatierapportages. Hierin wordt bijvoorbeeld gerapporteerd over contractvormen, ervaringen met prijskwaliteit (emvi) en levensduurgegevens. Uiteraard blijven project en bedrijfsgevoelige gegevens beschermd.

Innovatie & kennis

De stakeholders realiseren zich dat structurele verbeteringen in de duurzaamheid een optelsom kunnen zijn van vele kleinere vernieuwingen op product, proces en systeemniveau. In onderstaande tabel zijn streefwaarden benoemd.

Innovatie	specifiek	Van	naar
Product			
	Ontwerp	Ontwerp op basis van constructieve veiligheid en esthetica	Integratie van onderhoudsvriendelijke ontwerpaspecten in de ontwerfase, incl. veiligheid en esthetica
	verfproduct	Technische levensduur op laboratorium schaal van >15 jaar (ISO 12944)	Technische levensduur op laboratoriumschaal van > 30 jaar (ISO 12944)
	Staal	Conventionele toepassing van constructiestaal	Hoogwaardige legeringen met een hogere duurzaamheid welke kunnen concurreren met beton-composiettechnologie
	Bescherming	Conventionele toepassing van verfproducten	Gecombineerde technologieën van metalliseren, kathodische bescherming, self- healing
Proces			
	Contracten	garantieperiode van 104 weken na oplevering	Zekerheidsstelling van 10 jaar of meer op meest voorkomende coating defecten en beschikbaarheid van de constructie. Daarnaast bestaan er langere contracten voor onderhoud, waarbij meerdere disciplines zoals staal- en betononderhoud worden geïntegreerd
	Reinigen, voorbehandeling en applicatie	Ambachtelijke procesbeheersing	Geautomatiseerde en hightech toepassingen gecombineerd met geborgd vakmanschap en prefabricage onder geconditioneerde omstandigheden
	Inkoop	Zeer gevarieerde specificatie voor een zelfde toepassing gericht op laagste prijs	Uniformering in de specificieerde contracten. Technische en functioneel gespecificeerde contractvormen worden continu verbeterd. Gericht op prijs / kwaliteit verhouding
	Kennis en informatie	Versnipperde kennis en lage graad van kennisaccumulatie	Borging en Kennisaccumulatie van praktijkervaringen in basisdocumentatie en cursusmateriaal
Systeem			
	Samenwerking	Individueel, gefragmenteerd en gericht op de eigen bedrijfskolom	Ketenintegratie, kennis delen in een kennisplatform op sectorniveau, monitoren, evaluatie en zelflerend
	Gezamenlijk onderzoek	Individueel en beperkt onderzoek	Gezamenlijke onderzoeksagenda gericht op verbetering van de sector als geheel
	internationaal	Naar nationaal en projectgericht	Samenwerking en systeemverbetering in samenwerking met 3 EU partners

Realiseren van de ambitie

Het realiseren van de ambitie in de sector betekent invulling geven aan het toekomst perspectief. Hiervoor zijn middelen, commitment en organisatie voor nodig. Middelen in de vorm van beschikbare ontwikkelingsgelden. Commitment dat alle partijen daadwerkelijk risico willen lopen door deel te nemen aan het bewandelen van onbekende paden. Organisatie in de vorm van een groep mensen die gedurende langere tijd prioriteit wil geven aan deze vernieuwing.

De sector richt gemeenschappelijk een kennisplatform op. Deze heeft tot taak de gewenste veranderingen in de sector te begeleiden, initiëren, monitoren en te evalueren. Het kennisplatform geeft sturing aan een onderzoeksprogramma. Hierin wordt uitvoering gegeven aan de onderzoeksagenda, projectevaluaties en beheer van de projectresultaten uit het PSIBouw project O210. Hiervoor heeft het kennisplatform de beschikking over een werkgroep welke een halfjaarlijkse bijeenkomst van het platform voorbereid. Hierin wordt gerapporteerd en verantwoording afgelegd aangaande de inzet van financiële middelen in relatie tot de doelstellingen.

Het kennisplatform wordt gefinancierd uit financiële bijdragen van de brancheorganisaties, en eventuele beschikbare subsidiegelden. Het kennisplatform gaat samenwerking aan met minimaal drie Europese partners.

Het kennisplatform stimuleert onderzoek bij HBO en WO instellingen en geeft plaats aan stagiaires, afstudeerders en IO's. Tevens wordt samenwerking gezocht met bestaande onderzoeksprogramma's. Kennis wordt ingebracht bij de voorbereiding van wet- en regelgeving.

Bovenstaande moet leiden tot een fundamentele en onomkeerbare vernieuwingsbeweging waarbij draagvlak van de sector en het belang van de gebruiker en omgeving geborgd zijn.

Bijlagen

In dit toekomstperspectief is gebruik gemaakt van de volgende documenten:

1. Concept Toekomstperspectief (SCON-2006-249-TCE)
2. Aanbevelingen Dialoogdag 15 maart 2007 (SCON-2007-518-TCE)
3. Vernieuwingsakkoord NVTB en Regieraad Bouw

Literatuur

- Onderzoek innovatieprestatie sector staal en staalconservering (SCON-2007-520-TCE)
- Adviesnotitie opleidingen (SCON-2007-460-TCE)
- Overige projectresultaten PSIBouw O210 Professionalisering Staalconserveren